

Mindre Meddelelser.

En Landbrugsregnskabsforening i Malmöhus Län. I *Malmöhus Läns Hushållningssällskaps* sidste Kvartalsskrift for 1910 meddeles det, at Selskabet i sin Tid nedsatte et Udvalg til at behandle og fremkomme med Forslag om Landbrugsbogføringens Ordning indenfor Malmöhus Län, og at dette Udvalg har afgivet en Betænkning, der bl. a. indeholder Forslag til »Love for Malmöhus Läns Bogføringsforening«. Udvalget foreslaar, at Husholdningsselskabet skal stille et Beløb af 500 Kr. til dets Raadighed, for at der ved Afholdelsen af Foredrag rundt om i Lenet blandt Landmændene kan vækkes Interesse for og Kendskab til det vigtige Regnskabsspørgsmaal, derimod forlanger det ikke noget direkte Tilskud til selve Foreningen, da denne bør kunne bestaa ved Medlemmernes Bidrag.

I Betænkningen fremhæver Udvalget bl. a. følgende: »Da den største Hindring for Gennemførelsen af en systematisk Landbrugsbogføring maa søges i, at de praktiske Landmænd mangler Tid til og Interesse for personlig at beskæftige sig med Bogføringsarbejdet, og da det er forbundet med store Vanskeligheder at skaffe sig kompetent Medhjælp til dette Arbejde, vil Oprettelsen af et Bogføringsbureau for Landbruget være i høj Grad ønskelig og mere end nogen anden Forholdsregel egnet til at fremme Gennemførelsen af en rationel Bogføring indenfor Landbruget. Gennem et godt ordnet Regnskabsbureau bør Landmændene kunne faa den nødvendige Regnskabshjælp til en forholdsvis billig Pris samt de bedste Garantier for, at fuldt rationelle Metoder anvendes i Bogføringsarbejdet.« Udvalget foreslaar, at Husholdningsselskabet for at sikre sig dette skal vælge et Medlem af Foreningens Bestyrelse;

endvidere henstiller Udvalget, dels at Husholdningsselskabet, hvis det bliver nødvendigt, stiller en Sum af indtil 2000 Kr. til Raadighed til Organisation af Foreningen, dels at det [til Fremme af de mindre Landmænds Tilslutning] for et Tidsrum af 3 Aar for Ejendomme med under 15 ha (ca. 27 Tdr. Ld.) Ager bidrager med Halvdelen af den foreslaaede Bogføringsafgift og med Tredjedelen for Ejendomme fra 15 til 25 ha (27 til 45 Tdr. Ld.), dog for hver Ejendom med et Beløb af højst 25 Kr. og kun for saa vidt Ejeren gennem Bogføringsbureauet lader udføre et fuldstændigt Landbrugsregnskab med detailleret Kontrol over Planteavl (detaljerad væxtodlingskontrol).

Forslaget til Lovene for en slig, Malmøhus Len omfattende, Bogføringsforening gaar bl. a. ud paa, at enhver, der optages som Medlem, skal erlægge et Beløb af 15 Øre pr. ha Ager og Eng, hvilken Indsats betales kontant ved Indtrædelsen. Foreningens Bogføringsbureau skal have til Opgave:

1. at føre og afslutte fuldstændige Regnskaber paa Grundlag af indsendte Meddelelser (*rapporter*) eller Aarsjournaler,
2. at granske og revidere Regnskaber,
3. at bistaa ved og udføre Inventarieopgørelser (*inventeringar*),
4. at bistaa ved Opgørelsen af Skattedeclarationer,
5. at udsprede Bogføringsformularer,
6. at foretage saadanne Bearbejdelser af det indkomne Bogføringsmateriale, som kan have Betydning for Belysningen af almindelige jordbrugsøkonomiske Spørgsmaal, og
7. iøvrigt give Raad og Vejledning i Regnskabsspørgsmaal.

Bogføringsafgifterne skal være saa høje, at de fuldstændig kan dække alle Foreningens Udgifter, og de beregnes for ethvert Medlem efter den Arbejdstid, som er anvendt paa ham. En Del af den beregnede Bogføringsafgift skal udredes forskudsvis.

Salg af Landejendomme i Femaaret 1905—09. Statens statistiske Bureau har udsendt et Hefte af »Statistiske Meddelelser«, der behandler de Landejendomssalg, som fandt Sted i Femaaret 1905—09. De meddelte Oplysninger viser, at den Fremgang i Landejendomspriserne, der saa smaat begyndte i det 20. Aarhundredes første Aar, har taget Fart i det sidste

Femaar. Den gennemsnitlige Salgspris i fri Handel var følgende pr. Td. Hartkorn uden Besætning og Inventarium:

	1895—99.	1900—04.	1905—09.
Huse:	Kr.	Kr.	Kr.
Øerne	8774	8870	9366
Jylland	8069	8487	9881
Hele Landet.....	8302	8628	9683
Gaarde:			
Øerne	5220	5208	6014
Jylland	5239	5258	6225
Hele Landet.....	5230	5235	6127

I Løbet af de 15 Aar, fra 1895 til 1909, er Hartkornsprisen for Huse stegen med 27 pCt., for de mindre Gaarde med 24 pCt., for Gaardgruppen 2—4 Tdr. Hartkorn med 26 pCt., for de store Bøndergaarde med 22 pCt. og for Gaarde med 12 Tdr. Hartkorn og derover med kun 4 pCt.

Hvad dernæst angaar de for Besætning (og Inventar) opførte Salgssummer, fremgaar det af disse, at Værdien var pr. Td. Hartkorn:

	1895—99.	1900—04.	1905—09.
Huse:	Kr.	Kr.	Kr.
Øerne	1700	2026	2621
Jylland	2170	2625	3648
Hele Landet.....	2028	2440	3318
Gaarde:			
Øerne	1105	1285	1531
Jylland	1437	1619	2121
Hele Landet.....	1287	1472	1847

Besætningsværdien pr. Td. Hartkorn er for alle Ejendomsgrupper stegen meget betydeligt fra første til sidste Femaar, for Husene med 64 pCt. og for Gaardene under ét med ca. 44 pCt.

Af Oplysningerne om Behæftelserne fremgaar det, at Prioritetsgældens Størrelse i Forhold til Salgssummerne for samtlige solgte Ejendomme var:

	1895—99.	1900—04.	1905—09.
	pCt.	pCt.	pCt.
Huse	38.6	35.9	34.0
Gaarde	55.0	54.1	50.3

Gældsprocenten var altsaa dalende fra Femaar til Femaar, og dette gælder alle Ejendomsstørrelser og begge Landsdele. — Der har fundet følgende Antal Tvangssalg Sted:

	i 1895—99	i 1900—04	i 1905—09
Huse	396	395	281
Gaarde	594	592	218

Antallet af Tvangssalg har altsaa været stærkt aftagende fra næstsidste til sidste Femaar. Dette gælder særlig for Gaardene, og for disses Vedkommende har Nedgangen været størst paa Øerne. For Husenes Vedkommende har Nedgangen ikke været saa stor og særlig ikke i Jylland.

Af Fæstegaarde er der solgt:

	i 1895—99	i 1900—04	i 1905—09
	413	311	491

Uagtet de tilbageværende Fæstegaarde stedse bliver færre i Antal, er Tallet af solgte Gaarde dog forøget stærkt i det sidste Femaar.

— Naar Landejendomspriserne stiger, vil det i Reglen skyldes flere Aarsager, men Hovedgrunden til Prisstigningen i det sidste Femaar maa sikkert søges i de forbedrede Konjunkturer for Landbruget. Herover er der kun Grund til at glæde sig. Værdifremgangen indenfor Landbruget vil efterhaanden komme andre Samfundsklasser til Gode, Landmændenes bedre økonomiske Stilling vil faa Betydning for Handel, Industri og Haandværk ved den af de bedre Tider fremkaldte stigende Omsætning, Kapitalanbringelsen i Landbruget vil blive sikrere, ved Arvedeling vil Formuefremgangen komme ogsaa andre end de arbejdende Landmænd til Gode o. s. v. Men udelukket er det jo ikke, at foruden de forbedrede Konjunkturer kan i flere Tilfælde en spekulativ Forventning om vedblivende Fremgang have fremkaldt en Stigning af Landejendomspriserne ud over den af de nuværende Forhold begrundede, og eventuelt indtræffende nedadgaaende Konjunkturer vil selvfølgelig ramme de Landmænd særlig haardt, der ved høje Købesummer har honoreret en sliq spekulativ Forventning om vedblivende Fremgang.

Tysklands Indførsel af Landbrugsprodukter fra Udlandet.

I det sidste Bind af *Deutsche Landwirtschafts-Gesellschaft's* »Aarbog« har Prof. F. Wohltmann gjort Rede for Tysklands Indførsel af Levnedsmidler og andre landøkonomiske Produkter i Syvaaret 1902—09. Da Tyskland sandsynligvis vil blive en stedse større Kunde af vort Landbrug, vil nogle af de i Artiklen anførte Resultater formentlig ogsaa have Interesse for danske Læsere.

Prof. Wohltmann oplyser, at der i Tyskland kom følgende Antal Mennesker paa

	100 ha Landbrugsareal.	100 ha Ager- og Haveland.
i 1890	140	188
- 1900	161	215
- 1910	185	247

Denne stærke Befolkningstilvækst har medført, at Tyskland maa anvende stedse større Beløb til Indkøb af Landbrugsprodukter fra Udlandet. Overskuds-Indførselen af disse havde følgende Værdi:

i Gennemsnit af 1902—05	ca. 2.884 Mill. M.
- Aaret 1907	- 3.978 —
- — 1908	- 3.458 —
- — 1909	- 4.011 —

Overskuds-Indførselens Værdi er altsaa i dette Tidsrum vokset med over 1 Milliard Mark!

Det er særlig af Æg og Fjerkræ, Mælk, Ost, Smør, Talg og Svinefedt Indførselen stiger. Den gennemsnitlige Værdi af Merimporten af Fjerkræ og Æg var i Aarene 1902—05 161 Mill. M., medens Værdien i 1909 naaede over 213 Mill. M. For Mælk, Ost, Smør, Talg, Svinefedt og Voks var de tilsvarende Tal 164 Mill. og 266 Mill. M. Derimod er Indførselen af Kød gaaet tilbage, den gennemsnitlige Værdi af Overskuds-Importen var i 1902—05 ca. 44 Mill. M., medens Indførselsværdien i 1909 kun naaede 27 Mill. M. Den indenlandske Kødproduktion anslaas til en Værdi af ca. 3 Milliarder Mark, af hvilket Beløb Indførselens Værdi i 1909 altsaa med et rundt Tal udgjorde 1 pCt. Af levende Kvæg var Overskuds-Indførselens Værdi ca. 174 Mill. M. eller lidt mindre end i 1902—05.

Tysklands Fremtidsmaal maa, siger Forfatteren, blive, at dets Kolonier sættes i Stand til at tilføre, hvad det behøver

af Levnedsmidler. »Det tyske Landbrug maa anse det for en hellig Pligt ikke blot at pløje den hjemlige Jord, men ogsaa vore værdifulde Koloniers Jord. Det kan og maa det tyske Folk forlange af det. Jeg har den Tillid til den tyske Landbrugers politiske og økonomiske Forstaaelse, at han vil kunne løse denne store og smukke Kulturopgave.« Altsaa den samme Tanke, som gør sig gældende hos store Kredse af det engelske Folk: man bør stræbe hen til, at Moderlandets Trang til Fødemidler saa vidt mulig søges dækket hos dets Kolonier. Endnu mere end i England er i Tyskland her vistnok Ønsker og Haab ilet langt forud for Virkeligheden.

Stuefluen. I Løbet af den sidste Tid er Kundskaben om den Rolle, som Leddyrene og særlig Insekterne og Miderne spiller ved Overførelsen og Udbredelsen af smitsomme Sygdomme, blevet betydelig udvidet; de seneste Aar har bragt en lang Række ny og ganske uventede Iagttagelser, der viser, at mange Sygdomme overføres fra det ene Individ til det andet ved Insekter, der hidtil regnedes for ganske ufarlige og ligegyldige. Den afrikanske Sovesyge overføres ved Tsé-tsé Fluén, og flere Myggearter inficerer gennem deres Sugens Blod af Mennesker disse med forskellige parasitære Sygdomme, som f. Eks. gul Feber, Malaria o. a. Medens disse Former ligefrem bringer Sygdomsspirene ind i det paagældende Individ ved Stik med deres Sugeapparater og til Dels er nødvendige Gennemgangsled for de sygdomfrembringende Organismer, er Forholdet et andet for Stuefluens Vedkommende.

Stuefluen er maaske det videst udbredte af alle Insekter, den er fundet fra Lapland til Eqvator, i alle Verdensdele og paa de fleste Øer i Verdenshavene. Dens Forekomst i det frie, i Skove og paa Marker er meget sparsom, men i Huse, særlig i Rum, hvor der opbevares Fødemidler, i Stalde og Oplagshuse samt i disse Steders Omgivelser optræder den i størst Antal, talrigere paa Landet og i mindre Byer end i Storbyerne. Stuefluen er ikke i Stand til som de før omtalte Former at gennembore Huden, og det er dens biologiske Forhold, der betinger dens Farlighed, nemlig dens Vane at sætte sig paa fugtig Hud og Slimhinder som Læberne og paa Føde og Drikkevarer. Men desuden søger Stuefluen ogsaa gerne til Menneskers og Dyrs Ekskrementer, baade fordi den ernærer

sig af disse, og fordi den lægger sine Æg her, saaledes at Larverne gennemløber deres Udvikling i Ekskrementerne. Saa- fremt disse indeholder sygdomsfrembringende Bakterier, vil disse let fastholdes af Fluernes haarklædte Krop, Munddele og Ben og herfra kunne afsættes paa Menneskets Legeme og Fødemidler.

En af de Sygdomme, til hvilken Stuefluens Forhold er bedst undersøgt, er Tyfus. Tyfusbakterien findes i Patienternes Udtømmelser, og Bakterierne kan dels hænge fast ved Fluernes Kroppe eller sammen med deres Føde komme ind i deres Fordøjelseskanal, gennem hvilken de passerer i uskadt Stand. Der er saaledes fundet levende Tyfusbakterier uden paa Kroppen af Stuefluer 4 Dage og i deres Fordøjelseskanal 9 Dage efter, at Fluerne havde været i Berøring med Fæces af Tyfus- patienter. Særlig paa Landet vil Mangelen af Vandklosetter i høj Grad befordre Stuefluernes Adgang til smittefarlige Ekskrementer og begunstige Udbredelsen af Tyfusepidemier ved Fluerne. Paa lignende Maade er Stuefluen i Stand til at overføre Cholera, Tuberkulose, Øjensygdomme o. a. Sygdomme; men det er særlig deres Forhold til Tyfus, der gør dem til et saa betydningsfuldt Skadedyr.

I Amerika og ogsaa andetsteds har man, efter at Fluens Betydning er bleven klargjort, ivrigt søgt efter Midler til at udrydde dem, og efter en lang Række Eksperimenter med Udryddelsesmidler er den amerikanske entomologiske Anstalt bleven staaende ved den Metode, der skal omtales i det følgende.

Som ovenfor omtalt udvikles Fluerne i Ekskrementer, først og fremmest i Hestegødning; Staldene spiller saaledes en meget stor Rolle som Udklækningsanstalter. Det er dette Forhold, der maatte ændres, hvis det skulde lykkes at faa Fluernes Antal reduceret.

Det anbefales derfor, saa ofte som muligt, at fjerne Gødningen fra Staldene og anbringe den lagvis i en Beholder og overpudre hvert Lag med Klorkalk. Klorkalken vil dræbe de Larver, der allerede findes i Gødningen, og Lugten af Stoffet vil forhindre Fluerne i at lægge Æg i Gødningen. Ved Hjælp af denne Fremgangsmaade skal Fluernes Antal uden større Uleilighed kunne formindskes stærkt. *J. C. Nielsen, Dr. phil.*